

Анотація. В статті розглядається роль мас-медіа в сучасному українському суспільстві, освітається вплив мас-медіа на особистість людини.

Ключевые слова: мас-медіа, суспільство, інформація.

Summary. In the article the role of mass-media is examined in modern Ukrainian society, influence of mass-media is illuminated on personality of man.

Key words: mass-media, society, information.

Надійшла до редколегії 04.07.2011 р.

УДК 378.147.111

Кучай Т. П.

ПІДГОТОВКА МАГІСТРІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ США

Анотація. У статті розглядається підготовка магістрів у вищих навчальних закладах США.

Ключові слова: магістри, США, освіта.

21 століття актуалізує проблему підготовки високоякісного фахівця в системі вищої освіти. У США вищій освіті приділяють велике значення вважаючи, що освіта необхідна для функціонування демократичного уряду, впевнюючись, що освіта готує людину для свідомого політичного життя, в тому числі, участі в виборах. Це пояснюється давніми політичними традиціями країни.

Для американців завжди було дуже важливо «примусити систему працювати». Це особливо стосується сфери освіти. Перед американцями зараз постали важливі питання: «Яку роль в світі повинна відігравати Америка як найстаріша конституційна демократія, найбільша економічна держава і перша в світі ядерна держава?» [1]. Американці високо цінують право висловити свою точку зору на ці питання. Але вони, в той же час, усвідомлюють всю складність цих питань. Щоб прийняти участь у вирішенні подібних проблем, американці розуміють, що їм необхідно багато інформації, яку вони можуть отримати. Найважливішу роль в цьому відіграють коледжі та університети. І які б вимоги про поліпшення навчання перед ними не ставились, їх майбутнє майже гарантовано прагненням до розвитку і вдосконалення. Наступною зміною в системі освіти США, буде тенденція продовження людьми навчання у ВНЗ протягом всього життя людини.

Система освіти в США завжди була предметом уваги вітчизняних та зарубіжних науковців. На початку ХХ століття в педагогічній літературі з'явилися праці, у яких досліджувався процес становлення та розвитку освіти в США. Науковці намагалися відтворити та проаналізувати реальний стан американської освіти. [2]. Вартими уваги є наукові доробки вітчизняних науковців Л. Віннікової, Н. Гайдук, М. Євтуха, В. Жуковського, Т. Кошманової, В. Кудіна, М. Лещенко, Р. Роман, С. Романової, С. Снненко, Л. Смалько, Н. Собчак, О. Сухомлинської, В. Тименко.

Аналіз досліджень науковців-порівняльників, які вивчали методи оцінки якості викладання в американській школі, показав, що найбільш ефективним шляхом забезпечення якісної професійної підготовки дорослих є використання гуманістичних педагогічних технологій навчання, зокрема групових, колективних, проблемного навчання, самостійного навчання, педагогіки співпраці, діалогу культур тощо [2].

Серед характерних ознак освіти чільне місце посідають гнучкість та доступність освіти для всіх громадян суспільства, використання новітніх досягнень науки та техніки та їхнє активне впровадження у навчальний процес. Становлять інтерес виявлені фактори, що впливають на якість та ефективність освіти дорослих, зокрема: відсутність централізованого управління, роз'єднаність навчальних установ та труднощі в координації їхньої діяльності, дублювання окремих напрямів діяльності освітніх закладів, недостатнє фінансування з боку держави [3].

У контексті проблеми дослідження заслуговують на увагу узагальнення вітчизняного дослідника В. Кудіна щодо необхідності оновлення системи освіти, у центрі якої повинні бути здібності та інтереси особистості як провідні рушійні сили її розвитку. Нове століття вимагає подолання роз'єднаності емоційного і абстрактного та утвердження гармонії почуттів і розуму. На думку вченого, оновлена система освіти має передбачити: створення нового типу школи - школи краси та творчості; якісно нову підготовку викладацького персоналу на основі ретельної перевірки на професійну гідність; розвиток та утвердження загальнолюдських принципів педагогіки, яка опирається на новітні досягнення психології, медицини та психофізіології; утвердження та розвиток педагогіки «обсягу знань» на всіх рівнях навчання та підготовки фахівців, на всіх етапах неперервної освіти; збільшення часу на самоосвіту, саморозвиток, зосередження зусиль учених на розробці шляхів та методів освіти, утвердження принципів освіти упродовж життя; організацію взаємозв'язку навчання, праці, практичного, творчого застосування отриманих знань. Особливо актуальним є його уточнення, що «суспільство переможе оновленою системою освіти, яка опирається на новітні досягнення науки» [4].

Досвід США, де підготовка магістрів має майже столітню історію та відома своєю гнучкістю й ефективністю, дозволить більш свідомо підійти до розвитку та вдосконалення вітчизняної магістерської підготовки.

Історична характеристика розвитку вищої освіти США дозволила з'ясувати, що становлення американських університетів спочатку здійснювалося за зразком європейських університетів, а згодом американські університети власних рис. Згідно з вимогами соціокультурного підходу було проаналізовано історію розвитку магістерської підготовки у системі вищої освіти США, що підтвердило суттєвий вплив суспільно-економічних умов становлення країни на систему освіти. У результаті демократичного розвитку американського суспільства магістерська освіта європейського зразка набуває рис демократичної освіти. Теоретична освіта правлячої еліти поступається місцем практичній освіті широких верств населення, яка орієнтована на потреби суспільства та особистості. У таких умовах усвідомлюється необхідність уведення проміжного рівня підготовки між бакалаврською та докторською, а саме магістерської.

Незважаючи на те, що вища освіта США є найдорожчою у світі, завдяки механізмам фінансової підтримки студентів саме на магістерському та докторському рівні університети США залучають талановитих студентів та мотивують їхню навчально-дослідницьку діяльність.

Майже в кожному вищому навчальному закладі США є свої організаційні особливості в підходах до формулювання цілей та завдань магістерської програми, тому вищий навчальний заклад має змогу самостійно вирішувати практичні завдання в процесі підготовки магістрів через відповідне змістовне наповнення. У результаті такої автономії ВНЗ може найбільш ефективно виконувати завдання, передбачені магістерською програмою.

Для американської магістратури управління освітою є характерним компонування різних методів навчання – традиційних та інноваційних. Широке застосування електронного навчально-методичного забезпечення для різних цілей та завдань, зокрема для організації самостійної роботи магістрантів з літературою, роботи над дослідницькими письмовими завданнями та контролю, є суттєвою характеристикою процесу навчання в американській магістратурі. Сучасні американські педагоги визначають можливість створення менш трудомістких моделей викладання, що сприяє зменшенню прямого втручання викладача в навчальний процес та надає магістрантам можливість знаходити й використовувати навчальний матеріал самостійно. В ідеалі – це комбінація самостійного ознайомлення магістрантів із задалегідь підготовленим навчальним матеріалом та взаємодія студентів з викладачем, а також між собою.

Бурдіною С. визначено, що перші вищі навчальні заклади в США були засновані під впливом європейського досвіду, але згодом соціально-економічні, науково-технічні та демографічні зміни в молодій країні вимагали власне американських інновацій. Інноваційні підходи до організації навчання пропонували окремі університети, і за умов їх успішності ці практики запозичувалися іншими вищими навчальними закладами США. Це сприяло становленню гнучкої системи вищої освіти, яка відповідає вимогам ринкової економіки.

З'ясовано, що магістерська підготовка виникла на базі системи педагогічної підготовки в університетах США [5].

Виходячи з високої динаміки сучасного ринку праці, необхідності орієнтації магістрів на його конкретні сегменти та з метою максимально ефективного використання науково-педагогічного потенціалу вищих навчальних закладів пропонується здійснення підготовки магістрів за спеціальностями та освітніми програмами.

Національна рамка кваліфікацій може визначати можливі кваліфікації для магістрів певного напрямку підготовки, а вищі навчальні заклади обиратимуть одну чи дві з них для своїх магістерських програм.

Можлива реалізація схеми за якою кваліфікації за класифікатором професій присвоюються при здобутті освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, а для магістрів кваліфікація формулюється як назва освітньої програми [6].

Ідеї неперервної освіти дорослих, були обґрунтовані й проголошені ЮНЕСКО. Вони базуються на гуманістичних ідеях і загальнолюдських цінностях. Суть концептуальних підходів полягає в наступному: людині потрібно створювати умови для повноцінного розвитку і всебічної діяльності упродовж життя, на різних етапах її професійного становлення і розвитку, починаючи від вибору напрямку професійної діяльності і до постпрофесійного етапу життя [7].

Вивчення досвіду підготовки магістрантів в США дало змогу констатувати низку суперечностей: між вимогами до рівня викладача у вищій школі й змістом його фахової підготовки в магістратурі; між загальним усередненим підходом до навчання магістрантів та браком належного опрацювання

ефективних технологічних схем, які б урахували персональні індивідуально-психологічні особливості, на що буде наголошено у подальших дослідженнях.

Література

1. Вища освіта в США : <http://www.osvita.org/ukr/usefulinfo/other/>
2. Бідюк Н.М. Професійне навчання безробітних в США: теорія та практика: [монографія] / за ред. Н.Г.Ничкало. – Хмельницький : ХмІДНТЕІ, 2009. – 542 с.
3. Хахубія Е.Ю. Образование взрослых в США. Современное состояние и перспективы развития : дис. ... канд.пед. наук: 13.00.01 / Е.Ю. Хахубія. – М., 1999. – 168 с.
4. Кудин В.А. Образование в судьбах народов (Дидактика нового времени) / В.А. Кудин. – Киев: ПП“Гама-Принт”, 2007. – 218 с.
5. Бурдіна С. В. Система підготовки магістрів управління освітою у вищих навчальних закладах США : автореф. дис. .. на здобуття наук. ступеня канд.пед. наук: спец. 13.00.06 – теорія і методика управління освітою / Бурдіна Світлана Василівна. – Луганськ, 2008. – 22 с.
6. Про Концепцію організації підготовки магістрів в Україні. Наказ МОН № 99 від 10.02.10 року : http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/6670
7. Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз: монографія / В.Андрущенко, І. Зязюн, В. Кремень, та ін. – К.: Наук.думка, 2003. – 853.

Аннотація. В статті розглядається підготовка магістрів в вищих навчальних закладах США.

Ключевые слова: магістри, США, освіта.

Summary. The article examined the master's degrees training in higher educational establishments of the USA.

Key words: master's degrees, USA, education.

Надійшла до редколегії 04.07.2011 р.

УДК 371.132.372

Ляховець О.

ВЗАЄМОДІЯ ШКОЛИ ТА СІМ'Ї У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Анотація. У статті висвітлюються проблеми взаємодії сім'ї та школи у вихованні дітей та засоби їх вирішення.

Ключові слова: загальнолюдські моральні цінності, моральність суспільства, культура сімейного виховання дітей, позашкільна діяльність дітей.

Визнаючи школу провідною ланкою виховання молоді, треба зазначити, що без єдності зусиль з сім'єю, ефективність виховання буде низькою. Адже саме в сім'ї найбільше виховується людина укладом спільного життя: побутом, працею, традиціями, звичаями. Саме в сім'ї дитина засвоює такі загальнолюдські поняття, як добро і зло, правда і кривда, корисне і шкідливе, тобто її морально-етичні принципи, на яких споконвіку ґрунтується педагогічний досвід народу.

Сім'я завжди була і залишається природним середовищем первинної соціалізації дитини, джерелом матеріальної і емоційної підтримки, необхідної для розвитку її членів, особливо дітей та підлітків, засобом збереження і передачі культурних цінностей від покоління до покоління.

Які ж складові виховної позиції сім'ї особливо значущі? Яких типових помилок припускається вона під впливом зовнішніх змін, що ускладнюють виховання дітей?

Перш за все, сучасна сім'я опинилася деякою мірою в дезорієнтованій позиції щодо своєї ролі і можливостей виховання дітей в нових умовах.

Зміни зовнішніх умов, їх ускладнення відіграють роль каталізаторів помилок.

По-перше, вузьке трактування своїх обов'язків стосовно дітей. У багатьох випадках сім'я є лише пунктом матеріального забезпечення дітей. Не усвідомлюється виняткова, нічим незамінна роль сім'ї в становленні особистості дітей, ігнорується характеристика прав і обов'язків щодо закону.

По друге, і на сьогодні, на жаль, батьки продовжують ототожнювати повчання, напучування з вихованням. Виховує, перш за все, приклад батьків, їхня поведінка, моральне обличчя, атмосфера і спілкування в сім'ї.

Треба відмітити ще деякі помилкові, але розповсюджені позиції сучасної сім'ї:

– в багатьох сім'ях матеріальні орієнтації переважають над духовними;

– сучасна дитина більше, ніж будь-коли, звільняється від безпосереднього контролю старших, насамперед батьків;

– іншою крайністю є надмірний контроль, регламентація поведінки і діяльності, заборони і обмеження ініціативи, зловживання батьками виразом «не можна»;

– невміння і побоювання конкурувати із споживацькою модою, груповими нормами мікросередовища, протистояти в необхідних випадках їхньому тиску і формувати у дітей позицію усвідомленого протистояння негативним його аспектам;

– невміння обговорювати з дітьми гострі питання минулого і того, що відбувається в країні; свого роду «комплекс неповноцінності» щодо амбіційних, але недостатньо компетентних суджень молодших